

A ... Ítéltábla Szkalka Ügyvédi Iroda (fél címe 1 ügyintéző: dr. Szkalka Tamás ügyvéd) által képviselt felperes neve (**felperes címe.**) felperesnek, dr. Várkonyi Tamás ügyvéd (fél címe 2) által képviselt **alperes neve (alperes címe.)** alperes ellen házastársi vagyontörség megosztása iránt indított perében a ... Törvényszék 2014. szeptember 17. napján meghozott 11.P.22.601/2012/47. számú ítélete ellen az alperes részéről 48. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A ... Ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem érintett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Az alperesnek a le nem rótt kereseti illeték külön felhívásra, államnak való megfizetésére kötelezését mellőzi és megállapítja, hogy a le nem rótt 900.000 (Kilencszázezer) forint kereseti és 1.600.000 (Egymillió-hatszázézer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 2.000.000 (Kétszázmillió) forint első- és másodfokú perkötséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest annak tűrésére, hogy a ... hrsz. alatt felvett (a továbbiakban: ... utcai) ingatlanra a tulajdonjogot ½ arányban élettársi vagyontörség jogcímén bejegyezzék a felperes javára. Megkereste a ... Járási Hivatal Járási Földhivatalát, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően az ... utcai ingatlan tekintetében a felperes tulajdonjogát ½ arányban élettársi vagyontörség jogcímén jegyezze be. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét az 1997. december 16. napján kelt házastársi vagyontörséget megszüntető szerződés teljes, vagylagosan részleges semmisségének megállapítása iránti, az élettörség 2010 végéig való fennállásának megállapítására irányuló, a ... hrsz.-ú, (helyesen: ... hrsz.-ú) a ... hrsz.-ú, a ... hrsz.-ú, a ... hrsz.-ú, a ... hrsz.-ú ingatlanok ½ tulajdoni hányadaira vonatkozó tulajdonjog bejegyzése iránti, továbbá 22.000.000 forint megfizetésére irányuló keresetét elutasította. Kötelezte a bíróság az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 750.000 forint le nem rótt illetéket. Megállapította, hogy a fennmaradó le nem rótt illetéket az állam viseli. Rögzítette, hogy a felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Az elsőfokú ítéletben megállapított, a fellebbezés szempontjából releváns tényállás szerint a felek 1968. november 16. napján kötöttek házasságot. 1997. december 16. napján házassági vagyontörséget megszüntető szerződést kötöttek. Ebben a felek a ... hrsz.-ú ingatlant, egy

gépkocsit és készpénzt a felperes, míg további négy ingatlant, köztük a ..., ... utca 29. szám alatti ... hrsz.-ú ingatlant az alperes kizárólagos tulajdonába adták. Rögzítették, hogy külön szerződésben megállapodnak abban, hogy a ... Kft.-ben lévő, alperes tulajdonát képező 380.000 forintos törzsbetéten alapuló üzletrészt a felperes magához váltja a külön szerződésben megjelölt értéken, ezzel a ... Kft. kizárólagos tulajdonosa a felperes lesz. A szerződésben rendelkeztek az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésről is. Megállapodtak abban, hogy a szerződés hatályba lépésétől kezdve a felek vagyongazdálkodása teljesen elkülönül egymástól és a jövőben közöttük semmilyen jogcímen vagyontársaság nem keletkezik, abban az esetben sem, ha házassági életközösségüket helyreállítják. A szerződő felek a jövőre nézve saját vagyonukkal önállóan, szabadon rendelkeznek. A felek 1998. február 20. napján házassági vagyontársaság megszüntető és kapcsolódó szerződések megerősítése megnevezéssel újabb szerződést kötöttek, amelyben rögzítették, hogy a felperes az alperes részére kifizetett 34.300.000 forintot, ezzel az alperes üzletrésze átruházásra került a felperes részére. A ... Városi Bíróság 2003. szeptember 23. napján kelt és jogerőre emelkedett 6.P.20.656/2003/3. sorszámú ítéletével a felek házasságát felbontotta. A peres felek között az együttélés a házasság felbontását követően is folytatódott, lényegében ugyanúgy, ahogy addig is együtt éltek.

Az ... utcai ingatlan tulajdonjogát az alperes 2005. november 7. napján szerezte meg adásvétel címén 1/1 arányban, 11.500.000 forint vételár ellenében. Az ingatlanon a felek közös beruházásban lakóházat építettek, melybe együtt költöztek be. Az életközösség 2010-ben szakadt meg, amikor a felperes átköltözött a szomszédos ingatlanba.

A felperes módosított keresetében kérte annak megállapítását, hogy az életközösségük 2010 végéig fennállt. Kérte továbbá az 1997. december 16. napján kelt házastársi vagyontársaságot megszüntető szerződés; másodlagosan a szerződés 5.) pontja 2. bekezdése semmisségének megállapítását. Kérte annak megállapítását is, hogy a halásztelki ... hrsz.-ú, a ... hrsz.-ú, a ... hrsz.-ú, a ... hrsz.-ú, a ... hrsz.-ú ingatlanok $\frac{1}{2}$, továbbá az ... utcai ingatlan 1/1 arányú tulajdoni hányadát megszerezte. Kérte a tulajdonjog ingatlannyilvántartásba való bejegyzését, továbbá az alperes 22.000.000 forint megfizetésére történő kötelezését is. Perköltség igénye volt.

Az alperes a felperes keresetének elutasítását és perköltségben marasztalását kérte. Előadta, hogy a házasság felbontását követően a felek már nem éltek élettársi kapcsolatban, tehát közöttük gazdasági közösség sem volt. A gazdasági közösség létrejöttét az 1997. december 16-án kelt szerződés kizárja.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indoklásában kifejtette, hogy a házasság felbontásával a házassági életközösség szükségképpen véget ér akkor is, ha az állapítható meg, hogy a házasság felbontása után a házasság felbontásával a perbeli esetben is véget ért. Ezt követően a felek legfeljebb élettársi életközösségben élhettek együtt. A felek 1997. december 16. napján kötött szerződése lényegében a Csjt. 27. §-ának (2) bekezdése szerinti házassági vagyontársaságot megszüntető szerződés. Nem volt jogszabályi akadálya annak, hogy a felek ilyen módon megosszák a vagyonukat, a jövőre nézve pedig teljes vagyonekülönítést határozzanak el. Önmagában e rendelkezés miatt sem az egész szerződés, sem a hivatkozott bekezdés nem lesz semmis. Az erre vonatkozó keresetet ezért utasította el a bíróság.

E rendelkezésnek az a jogkövetkezménye, hogy a felperes által hivatkozott 5 ingatlan, az ... utcai ingatlan kivételével az alperes vagyonába tartozónak minősül, azokra vonatkozóan a felperesnek vagyoni igénye nem lehet. A bíróság az 1997. december 16.-i szerződésben megosztott vagyonnak tekintette a ..., ... utca ... szám alatti, illetőleg a ... hrsz. alatti ingatlant is, ezért az eladásukból

származó vételárra a felperes nem tarthat igényt. Erre tekintettel a 22.000.000 megfizetésére irányuló keresetet elutasította. Megállapította azonban, hogy a felek együttélése - élettársakként - a házasság felbontását követően is folyamatos volt. Az ... utcai ingatlannal azonban a továbbra is folytatódó közös lakhatást oldották meg a felek. Bár a telekingatlan vételárának kifizetése az alperes számlájáról történt, továbbá valamennyi számla és az építési engedély is az alperes nevére szólt, ezzel együtt azonban a lakóház felépítése a közös lakhatást és az együttélést célozta, a felek szándéka alapján tehát ez a vagyonelem az élettársi közös vagyonukat képezi. A szerzésben való közreműködés arányát bírói mérlegeléssel $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányúnak tekintette, ezért a felperes tulajdonszerzését élettársi közös szerzés címén megállapította. Szükségtelennek tartotta azonban az élettársi kapcsolat fennállásának megállapítására irányuló felperesi kereseti kérelmet, melyet a marasztalásra (kötelezésre) irányuló kereseti kérelem önmagában kizár. Az egyenlőnek tekintett pernyertesség-pervesztesség arányára, és a felperes részleges költségmentességére is figyelemmel rendelkezett a perköltség és az állam által le nem rótt illeték viseléséről.

Az ítélet ellen az alperes jelentett be fellebbezést. Pontosított fellebbezésében azt kérte, hogy az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet részben változtassa meg és a felperes keresetét teljes egészében utasítsa el, a felperest költségekben marasztalja. Lényegében az ... utcai ingatlannal kapcsolatos, és az alperest 750.000 forint illeték megfizetésére kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezésnek a megváltoztatását, valamint a felperes első- és másodfokú költségben marasztalását kérte. Indokolásul előadta, hogy az élettársi kapcsolat fennállása vonatkozásában a tényállást nem okszerű mérlegeléssel állapította meg az elsőfokú bíróság. Valóban volt a felek között a házasság felbontását követően is kapcsolat, de ez nem a klasszikus élettársi kapcsolat volt és semmiképpen nem volt vagyonszövetség. Az élettársi kapcsolat fennállását csak az elfogult tanúk vallomása bizonyította. Vagyonszövetség az élettársi kapcsolat fennállása esetén sem lenne megállapítható, mert azt a felek az 1997. december 16-án kelt, az elsőfokú bíróság által érvényesnek nyilvánított szerződésben kizárták. Sérelmezte az elsőfokú bíróság indokolásában kifejtett azon megállapítást is, hogy a vagyonszövetségre vonatkozó szerződések vagyonszövetség céljából születtek a felek között. Előadta, hogy az ... utcai ingatlant az alperes kizárólag saját különvagyonából vásárolta, a felperes nem igazolta, hogy bármilyen módon hozzájárult volna az építkezéshez. Hivatkozott arra is, hogy az életközösség fennállásának megállapítása esetén az életközösség időtartama alatt a felek által szerzett valamennyi vagyontárgyat be kell vonni a vagyonszövetségbe. Ha az ... utcai ingatlan $\frac{1}{2}$ hányada a felperes tulajdonába kerülne, akkor sem elfogadható a fele-fele arányú perköltség viselés.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és az alperes másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság okszerű mérlegelést követően állapította meg a tényállást, helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az ... utcai ingatlan speciális vagyonelem, mely sajátos funkciót töltött be a felek együttélése során. Annak nincs jelentősége, hogy a számlák kizárólag az alperes nevére szólnak, ebből nem következik, hogy az anyagi fedezetet kizárólag az alperes biztosította. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy az ingatlan építése alatt az életközösség folyamatosan fennállt. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy a vagyonszövetséget megszüntető szerződés valójában a vagyonszövetségi cél palástolására irányult. Mivel a felek szerzésben való közreműködése nem állapítható meg, ezért a kisegítő szabály alkalmazását sem lehet kifogásolni a szerzési arány meghatározása körében. Hivatkozott arra is, hogy a határidőben benyújtott fellebbezés határozott fellebbezési kérelmet nem tartalmazott, abban az alperes kizárólag a perköltségről rendelkező részt kifogásolta. Csak a 2015. január 12-én érkezett fellebbezési kérelme tartalmazza azokat a minimális kritériumokat, amelyek alapján a fellebbezés alkalmas lehetne az elbírálásra.

Az alperes fellebbezése megalapozott.

Tévesen hivatkozott a fellebbezési ellenkérelemben a felperes arra, hogy határidőben benyújtott fellebbezésben az alperes kizárólag a perköltségről rendelkező részt kifogásolta. Az alperes fellebbezésének II. pontjában ugyanis előadta, hogy az elsőfokú ítélet ... utcai ingatlannal kapcsolatos megállapítását is megalapozatlannak tartja. A fellebbezés tehát - bár e tekintetben határozott fellebbezési kérelmet valóban nem tartalmazott - az elsőfokú ítéletnek az ... utcai ingatlan vonatkozásában hozott döntését is támadta. A fellebbezésnek ezen, a Pp. 235. §-ának (1) bekezdésébe ütköző hiányosságát azonban az alperes a másodfokú bíróság 2. számú, a Pp. 240. §-ának (1) bekezdése alapján hozott végzését követően pótolta, így a fellebbezést a Pp. 95. §-ának (5) bekezdése értelmében úgy kell tekinteni, mintha már eredetileg is hiánytalan lett volna.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság által a per főtárgya tekintetében megállapított tényállás helyes, az ebből levont jogi következtetés azonban téves. A felperes és az alperes által 1997. december 16. napján kötött szerződéssel a felek a közöttük fennálló házassági vagyontársaságot megszüntették. Ezen túlmenően azonban a szerződés 5.) pontjában a jövőre nézve viszonyukban vagyonekkülönítő rendszer alkalmazását irányozták elő. A szerződésnek ez a pontja azt is kimondta, hogy közöttük semmilyen jogcímen nem jöhet létre a jövőben vagyontársaság. Az elsőfokú ítéletnek a szerződés érvényességével kapcsolatos döntése a felek fellebbezésének hiányában jogerőre emelkedett. Ebből következően a szerződés 5.) pontját érvényesnek kell tekinteni, és azt alkalmazni kell a felek vonatkozásában mind a házassági, mind az élettársi közös szerzésre is, tekintettel arra, hogy a szerződés mindenféle jogcímen kizárta a vagyontársaság keletkezését. Így tehát az élettársi közös szerzés is kizárt a felperes és az I. rendű alperes vonatkozásában, ezért a felperes ilyen jogcímen az alperessel szemben nem érvényesíthet igényt.

Ebből következően téves döntést hozott az elsőfokú bíróság, amikor az ... utcai ingatlanra - azt a többi ingatlan közül kiemelve - megállapította az élettársi közös szerzést. A felek szerződésbe foglalt érvényes jognyilatkozatával szemben ugyanis az esetlegesen közösen lebonyolított építkezés ténye nem bizonyítja a vagyontársaság létét. Mindebből következően a perben nincs jelentősége annak sem, hogy a házasság felbontását követően a felperes és az alperes élettársi életközösségben éltek-e együtt, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolásának a felek élettársi kapcsolatával kapcsolatos részeit mellőzi. A fentiekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

Ennek következtében módosult az elsőfokú pervesztesség, pernyertesség aránya, mivel a felperes teljesen pervesztett lett. Emiatt módosítani kellett a fellebbező alperes által egyébként is kifogásolt perköltség viselésre vonatkozó rendelkezéseket. E körben elsősorban azt emeli ki az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül határozta meg a pertárgy értékét, az ugyanis nem a felperes eredeti kereseti kérelme, hanem a felperes 17. sorszám alatt található keresetváltoztatása alapján meghatározható összeg. Ebben a beadványban a felperes az 1.000.000 forint értékűként feltüntetett ... utcai garázs 1/2 részét, az 5.000.000 forint értékben megjelölt ... úti ingatlan 1/2 részét, a 10.000.000 forint értékben megjelölt ... és ... szám alatti ingatlanok 1/2-1/2 részét, a 10.000.000 értékben megjelölt ... utcai ingatlan 1/2 részét, továbbá a 40.000.000 forint értékűként megjelölt ... utcai ingatlan 1/2 részét kérte. Kérte továbbá 22.000.000 forint megfizetésére kötelezni az alperest. Ez mindösszesen 60.000.000 forint követelést jelent. A bíróság a Pp. 26. §-a alapján a pertárgy értékét tehát ezen az összegben határozta meg, amely az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése alapján egyúttal a kereseti illeték alapját is képezi. Mindez a felperes költségmentessége folytán le nem rótt kereseti illeték 900.000 forintos összegét nem érinti, azt azonban a felperes illetékre vonatkozó részleges költségmentessége

folytán teljes egészében az állam viseli a Pp. 84. §-ának (1) bekezdése, és a költségmentességnek a bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján.

A Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján azonban a felperes ezután az összeg után köteles perköltséget fizetni az alperes részére, melynek összege a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdés a) és b) pontja alapján áfa nélkül 3.000.000 forint lenne.

A másodfokú eljárásban az alperes a felperes 20.000.000 forint értékű tulajdonszerzésére vonatkozó döntést vitatta. A fellebbezésben vitássá tett érték tehát 20.000.000 forint. Az ez után - az alperesi illetékfeljegyzési joga folytán - le nem rótt fellebbezési illeték 1.600.000 forint. Az alperes fellebbezése teljes egészében eredményre vezetett, ezért pernyertesnek tekinthető, így a felperes másodfokú perköltséget is köteles fizetni számára, melynek összege 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdés a) és b) pontja és (5) bekezdése alapján 400.000 forint lenne. Ez mindösszesen 3.400.000 forint felperes által fizetendő első és másodfokú perköltség. A másodfokú bíróság azonban mérlegeléssel a rendelet 3. §-ának (6) bekezdése alapján - az alperesi képviselő által kifejtett tevékenységre tekintettel - a fizetendő perköltség összegét 2.000.000 forintban állapította meg. Fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az állam által viselt illeték és a felperes által fizetendő perköltség összegére vonatkozó elsőfokú rendelkezéseket a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján megváltoztatta.

Alapvetően kérte az alperes a perfeljegyzések törléséről való rendelkezést, tekintettel arra, hogy az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 65. §-ának (2) bekezdés szerint a perfeljegyzést a földhivatalnak akkor kell törölnie, ha az érdekelt igazolja, hogy a bíróság jogerős határozattal az eljárást megszüntette vagy a keresetet elutasította. Így tehát a perfeljegyzés törléséről a bíróságnak nem kell külön rendelkeznie, a törlést az alperes közvetlenül a földhivaltól kérheti a felperes keresetét elutasító jogerős másodfokú határozatra hivatkozással.

A másodfokú ítélet elleni fellebbezés a Pp. 233/A. §-a alapján kizárt, az ítéletnek az erről való tájékoztatást tartalmazó rendelkezése a Pp. 220. §-ának (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2015. október 14.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k.
a tanács elnöke

. Örkényi László s.k.
előadó bíró

Dr. Lukács Zsuzsanna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: